

Hvězdárna Valašské Meziříčí, příspěvková organizace
Vsetínská 78
757 01 VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

TISKOVÁ ZPRÁVA Č. 02

K PROJEKTU SPOLEČNĚ DO STRATOSFÉRY

Společnými silami do stratosféry

*Rozvoj spolupráce mezi českými a slovenskými odborníky, studenty a dalšími zájemci o problematiku v rámci projektu **Společně do stratosféry** dostane nový rozměr. Na sobotu 30 listopadu 2013 je naplánován první společný let stratosférického balónu s přístroji a experimenty. Jedná se o první ze dvou letů pro ověření použitých technologií a techniky v rámci přeshraničního projektu. Start balónu se uskuteční z areálu Hvězdárny v Partizánskom.*

Dne 30. listopadu 2013 v ranních hodinách by měl odstartovat první stratosférický balón v rámci spolupráce slovenských a českých odborníků a zájemců o stratosférické lety, raketovou techniku, kosmonautiku a fyziku atmosféry. Tento let je součástí projektu přeshraniční spolupráce a společných aktivit **Hvězdárny Valašské Meziříčí, příspěvková organizace** a neziskové Slovenské organizácie pre vesmírne aktivity se sídlem v Bratislavě. Projekt je spolufinancovaný Evropskou unií, z prostředků Fondu Mikroprojektů spravovaného Regionem Bílé Karpaty.

Připravovaný let stratosférického balónu je první ze dvou kvalifikačních letů a bude sloužit především k ověření použitých technologií pro následující lety se studentskými experimenty. Příprava přístrojů, experimentů i samotného balónu s gondolou s řídicím systémem je značně náročná a zabrala několik měsíců. Pro další použití navržených řešení a techniky je nezbytné ověřit jejich funkci a spolehlivost v praxi.

Na palubě gondoly stratosférického balónu při letu SDS 01 - TONDA bude umístěna řada zajímavých experimentů.

Na palube sondy v rámci testovacího letu SDS 01 - TONDA bude umístěných celkově 6. experimentů. Velmi zajímavý bude pokus s názvem CRD2 (Cosmic Ray Detector). Cílem experimentu bude měření změny intenzity radiace so stoupajícíou výškou a rovnako pokus o detekovanie smeru letu vysokoenergetických částic pomocu sústavy štyroch Geiger-Müller trubíc, magnetometru a slnečného senzoru.

Velmi přitažlivý bude aj pokus o živé vysielanie HD videa zo stratosféry, teda z hranice vesmíru. Zmyslom tohto aj ďalších rádiokomunikačných testov má byť overenie prevádzkyschopnosti pozemnej stanice na Žilinskej univerzite v Žiline, ktorá má v budúcnosti slúžiť aj na komunikáciu s 1. slovenskou družicou „skCube“.

Z ďalších experimentov spomeňme napríklad meranie výkonu vybraných typov solárnych panelov s nadmorskou výškou. Teda aký vplyv má atmosféra Zeme na získavanie energie z našej materskej hviezdy – Slnka.

FOND MIKROPROJEKTŮ

Hvězdárna Valašské Meziříčí, příspěvková organizace
Vsetínská 78
757 01 VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

Kromě uvedených činností jsou součástí projektu také vzdělávací aktivity na obou stranách hranice, společné přeshraniční setkání nejen odborníků, ale také žáků, studentů a všech dalších zájemců. Dále pak workshopy zaměřené na tuto specifickou, ale velmi zajímavou a atraktivní oblast.

Studentům a žákům nejvyšších ročníků základních škol je určena zajímavá a přitažlivá **soutěž**, která bude vyhlášena počátkem prosince 2013. Soutěže se mohou zúčastnit žáci nejvyšších ročníků základních škol (8. až 9. třídy), studenti škol středních i vysokých. Nejlepší návrhy experimentů a přístrojů projektový tým připraví a na palubě dvou studentských letů vyšle do stratosféry.

První let společného přeshraničního projektu je označen jako SDS 01 – TONDA. Své označení získal po zesnulém předním českém znalci a odborníkovi na světovou kosmonautiku panu Mgr. Antonínu Vítkovi, CSc. Tento přední odborník, expert, komentátor a znalec světové kosmonautiky vystupoval v řadě rozhlasových a televizních pořadů. Byl autorem či spoluautorem množství popularizačních článků a knih. Velmi často přednášel a účastnil se řady diskusí. Založil a vedl specializovanou encyklopedii kosmonautiky SPACE 40. Antonín Vítek náhle zemřel v únoru roku 2012.

V případě Vašeho zájmu velmi rádi sdělíme další a podrobnější informace.

Libor Lenža, Hvězdárna Valašské Meziříčí, příspěvková organizace

Jakub Kapuš, Slovenská organizácia pre vesmírne aktivity

Informace o partnerech projektu

Hvězdárna Valašské Meziříčí, příspěvková organizace Zlínského kraje má za sebou již téměř šest desítek let své činnosti zaměřené na vzdělávání, popularizaci přírodních věd, techniky a technologií, se zaměřením na astronomii, meteorologii, kosmonautiku, ale i obnovitelné zdroje energie a další oblasti. Každoročně pořádá mnoho národních i mezinárodních seminářů, konferencí a odborných setkání, stejně jako přednášek, besed i akcí doplňkové výuky pro školy všech stupňů. Kromě toho se věnuje také odborným astronomickým pozorováním v oblasti sledování projevů sluneční aktivity, výzkumu proměnných hvězd, monitorování a výzkumu meteorů i komet.

Jednou z nejdéle pořádaných akcí je tradiční seminář Kosmonautika a raketová technika, který už má za sebou téměř pět desítek ročníků. Velká pozornost věnovaná právě kosmonautice, kosmickému výzkumu, raketové technice apod. stála u zrodu myšlenky prohloubit spolupráci na slovensko-českém pomezí právě v této oblasti. Jelikož je kosmonautika hodně nákladnou záležitostí, ovšem s velkými přínosy, rozhodli jsme se

FOND MIKROPROJEKTŮ

Hvězdárna Valašské Meziříčí, příspěvková organizace
Vsetínská 78
757 01 VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

s naším slovenským partnerem realizovat projekt zaměřený na spolupráci při výzkumu zemské stratosféry, kde již panují poměrně kruté podmínky a jsme zde vesmíru mnohem blíže.

SOSA - Slovenská organizácia pre vesmírne aktivity je občianske združenie, ktoré má od svojho vzniku v roku 2009 tri hlavné ciele: popularizáciu výskumu vesmíru na Slovensku, podporu vstupu SR do Európskej vesmírnej agentúry ESA a vývoj vlastných technologických projektov. SOSA vyvinula stratosferickú sondu JULO2 schopnú pracovať v extrémnych podmienkach stratosféry, kde panujú teploty dosahujúce 60 stupňov pod nulou, extrémne nízky tlak blížiaci sa vákuu a zvýšená kozmická radiácia. S touto sondou SOSA od roku 2010 už 8 krát dosiahla výšku cez 30 km nad povrchom Zeme.

SOSA tiež pracuje na vývoji prvej slovenskej družice skCube, ako aj ďalších projektoch zameraných na zvýšenie povedomia a rozvoj kozmických technológií v SR.

Kontakty pro další informace:

Česká republika

Hvězdárna Valašské Meziříčí, příspěvková organizace

Vsetínská 78, 757 01 Valašské Meziříčí

Manažer projektu: Libor Lenža, ředitel

Telefon: + 420 571 611 928

E-mail: libor.lenza@astrovm.cz

Web: <http://www.astrovm.cz/cz/program/projekty/spolecne-do-stratosfery.html>

Slovenská republika

Slovenská organizácia pre vesmírne aktivity

Tupolevova 5, 851 01 Bratislava

Manažer přeshran. části: Jakub Kapuš, predseda organizácie

Telefon: +421 903 329 139

E-mail: jakub.kapus@kozmonautika.sk

Web: <http://www.sosa.sk>

FOND MIKROPROJEKTŮ